

چگونه درمانگر مؤثری برای کودکان اُتیسْم باشیم؟

راهنمای تربیت مربی کودکان اُتیسْم از ارزیابی تا درمان
(ویژه متخصصان)

www.ketab.ir

کیانا تقی‌خان

انتشارات فراروان
روان‌شناسی، فراروان‌شناسی و عرفان

سرشناسه	تقی‌خان، کیانا، ۱۳۶۹ -
عنوان و نام پدیدآور	چگونه درمانگر مؤثری برای کودکان اتیسم باشیم؟ راهنمای تربیت مربی کودکان اتیسم از ارزیابی تا درمان (ویژه متخصصان) / کیانا تقی‌خان؛ ویراستار فرزانه خونگرم‌لاکه.
مشخصات نشر	تهران: فراروان، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۲۶۷ ص: ۲۹×۲۲ س.م.
شابک	978-600-8283-64-5
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
موضوع	Autism in children -- Treatment درخودماندگی کودکان - درمان
موضوع	Autistic children -- Rehabilitation کودکان درخودمانده -- توانبخشی
رده بندی کنگره	RJ۵۰۶
رده بندی دیویی	۶۱۸/۹۲۸۵۸۸۲
شماره کتابشناسی ملی	۸۴۲۱۱۸۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیپا

چگونه درمانگر مؤثری برای کودکان اتیسم باشیم؟ راهنمای تربیت مربی کودکان اتیسم از ارزیابی تا درمان (ویژه متخصصان)

کیانا تقی‌خان
ویراستار فرزانه خونگرم‌لاکه
چاپ اول ۱۴۰۰، شمارگان ۳۰۰، فراچاپ
شابک ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۸۳-۶۴-۵

انتشارات فراروان: تهران، تلفن ۶۶۴۳۷۷۵۳ و ۶۶۹۲۱۳۷۸ نمابر ۶۶۹۰۰۲۹۹
کتابکده: خ ستارخان، پل یادگار امام، بازار سنتی، فاز ۱، شماره ۱/۱۱۸
تلفن ۱۷ - ۴۴۲۴۶۷۱۵ نمابر ۴۴۲۴۶۷۱۴

www.fararavan.com

قیمت ۱۲۰۰۰۰ تومان

فهرست

پیش‌گفتار	۵
مقدمه	۷
فصل اول: درباره‌ی اُتیسم	۹
فصل دوم: اهمیت برقراری ارتباط در کودکان اُتیسم	۲۱
فصل سوم: رشد آگاهی اجتماعی، مهارت‌های اجتماعی و مهارت بازی کردن	۳۷
فصل چهارم: اضطراب و استرس در کودکان اُتیسم	۵۵
فصل پنجم: قواعد هیجانی و مهارت‌های خودتنظیمی در کودکان اُتیسم	۷۹
فصل ششم: بلوغ، امنیت اجتماعی، جنسیت و ارتباط میان آن‌ها	۱۰۱
فصل هفتم: رویکردهای یکپارچگی حسی و ایجاد فضاهایی با برانگیختگی پایین	۱۱۵
فصل هشتم: استفاده از روش‌های دیداری محور	۱۳۹
فصل نهم: تحلیل عملکردی رفتار	۱۵۷
فصل دهم: بهره‌گیری از نقاط قوت و علایق خاص کودک اُتیسم	۱۸۱
پیوست ۱: پرسشنامه	۲۰۱
پیوست ۲: نمونه کارت‌های پکس	۲۰۵
پیوست ۳: جداول تخصصی	۲۴۹
واژه‌نامه	۲۶۱
منابع	۲۶۴

پیش‌گفتار

پروفسوری در لندن تشخیص داد که پسر دو سال و نیمه‌ی من اُتیسم دارد. زندگی خانوادگی ما از آن روز برای همیشه تغییر کرد. من و همسرم شوکه شده بودیم و کاملاً احساس سردرگمی می‌کردیم. داشتن اُتیسم یعنی چه؟ چگونه می‌توانیم از فرزندمان به بهترین نحو مراقبت کنیم؟ آیا او می‌تواند به مدرسه‌ی عادی برود؟ او را چگونه باید تربیت کنیم؟ مهم‌تر از همه، چگونه خوشبختی‌اش را تأمین کنیم؟

دو سال بعد از تشخیص، دشوارترین سال‌های زندگی ما بودند. خیلی سخت بود که بتوانیم اطلاعات مناسبی پیدا کنیم که قابل استفاده باشند. متخصصین در این حوزه، بسیار کم و گران بودند. به چه کسی می‌شد اعتماد کرد؟ بهترین مسیر برای کودک چیست؟

اکنون پس از هفت سال، فرزندم کسری، پسری با اعتمادبه‌نفس، پرانرژی، شاد و سرشار از عشق و امید است. او بر بسیاری از چالش‌های اُتیسم خود غلبه کرده و هم‌چنان مرا با مهارت‌ها و دستاوردهای جدیدش شگفت‌زده می‌کند. اُتیسم برای همیشه با فرزندم خواهد بود، اما او توانسته شخصیت خاصی از خود بروز دهد که من هیچ‌وقت نمی‌خواهم تغییرش دهم. عشق و ارتباط ما، برای من به با ارزش‌ترین چیز در دنیا بدل شده است. من همواره دعا می‌کنم و از خدای متعال به خاطر خوشبخت کردن من با کسری، قدردانی می‌کنم.

مهم‌ترین عامل مؤثر در پیشرفت شایان کسری، مربیان آموزش‌دیده و معلمان فوق‌العاده‌ای بودند که از سه سالگی در لندن داشت. مربیان آموزش‌دیده، بعد از والدین فهمیده و حامی، بیش‌ترین اثر را بر رشد مؤثر کودک اُتیسم دارند. متأسفانه مربیان آموزش‌دیده‌ی اُتیسم نه تنها در ایران بلکه در ۹۵٪ از نقاط دنیا، نادر و محدودند. ایران، آلمان، ایتالیا و آرژانتین به یک میزان از کمبود مربیان آموزش‌دیده رنج می‌برند.

معلمان عادی درک و دانش درستی برای مواجهه با پیچیدگی‌های گسترده‌ی ذهن کودکان اُتیسم ندارند. آن‌ها کاملاً بی‌اثرند و کارآیی چندانی در آموزش کودکان اُتیسم ندارند. چالش بعدی این است که هر کودک اُتیسم منحصر به فرد بوده و به همین دلیل است که اُتیسم به‌عنوان یک اختلال در طیفی گسترده قرار گرفته است. هیچ‌کدام از دو کودک اُتیسم، در یک نقطه از طیف جای نمی‌گیرند. هر کودک اُتیسم نیازمند برنامه‌ی آموزشی متفاوتی است که با برنامه‌های آموزشی استاندارد مدارس متفاوت است.